

STENOGRAFSKE BELEŠKE SENATA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

GODINA 1

BEOGRAD 1932 GOD.

BROJ 8

IV REDOVNI SASTANAK SENATA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

DRŽAN 12 FEBRUARA 1932 GODINE U BEOGRADU

Prešedavao:

Potprešednik
DR. FRAN NOVAK

Sekretar:

DR. IVAN GMAJNER

Prisutan g. Ministar šuma i rudnika Dr. Stanko Šitenik.

— Početak u 19 i 10 časova. —

Sadržaj:

- 1) Čitanje i usvajanje zapisnika.
- 2) Saopštenje zakonskog predloga o Privrednom veću, primljenog od Narodne skupštine.
- 3) Utvrđivanje dnevnog reda za narednu sednicu.

Potprešednik Dr. Fran Novak: Gospodo senatori, pošto je prisutan dovoljan broj senatora, otvaram IV redovni sastanak Senata i molim g. sekretara Dr. Gmajnera da izvoli pročitati zapisnik prošle sednice.

Sekretar Dr. Ivan Gmajner pročita zapisnik III redovnog sastanka.

Potprešednik Dr. Fran Novak: Gospodo, da li postoji kakav prigovor protiv sadržine zapisnika? (Nema). Pošto prigovora nema, objavljujem da je Senat primio pročitani zapisnik, i overavam ga.

Izvolite čuti saopštenje, koje je došlo Senatu od Narodne Skupštine. Molim g. sekretara da izvoli pročitati to saopštenje.

Sekretar Dr. Ivan Gmajner čita:

Narodna Skupština

Kraljevine Jugoslavije

Br. 3168

12. februara 1932 god.
u Beogradu

GOSPODINE PRESEDNIČE,

Čast mi je izvestiti Vas, da je Narodna skupština na svom VIII. redovnom sastanku, održanom 12 februara 1932 godine, konačno usvojila predlog Zakona o Privrednom veću, podnet joj od strane Gospodina Ministra trgovine i industrije na osnovi ovlašćenja datog mu Ukazom Nj. V. Kralja IBr. 2891/o od 3 februara 1932 godine.

Izveštavajući Vas o prednjem meni je čast, Gospodine Prešedniče, u smislu čl. 64. Ustava i § 66 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, dostaviti Vam definitivni tekst ovoga zakonskog predloga onako kako je usvojen u Narodnoj skupštini, kao i original Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Narodnom predstavništvu ovoga zakonskog predloga i po jedan primerak zakonskog predloga Gospodina Ministra trgovine i industrije i izveštaja Odbora za proučavanje ovoga predloga.

Za ovaj zakonski predlog Narodna skupština je na traženje Kraljevske vlade usvojila hitnost i kao takav je pretresan u Odboru, ali je pre otvaranja načelne debate u Narodnoj skupštini Gospodin Ministar trgovine i industrije u ime Kraljevske vlade, a s obzirom na važnost ovoga zakonskog predloga odustao od hitnosti, te je ovaj predlog u Narodnoj skupštini pretresen po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Prešedniče, i ovom prilikom uverenje o mom odličnom poštovanju.

Prešednik
Narodne skupštine,
Dr. K. Kumanudi s .r.

Gospodinu

Dr. Anti Paveliću,

Pretsedniku Senata

Beograd.

Narodna Skupština Kraljevine Jugoslavije

sazvana Ukazom od 23 septembra 1931 godine u vanredan saziv za 7 decembar 1931 godine na svom VIII redovnom sastanku, održanom 12 februara 1932 godine u Beogradu, usvojila je:

PREDLOG ZAKONA

o

Privrednom veću

koji glasi:

Opšte Odredbe:

§ 1

U smislu čl. 24 Ustava osniva se Privredno veće sa sedištem u Beogradu.

Privredno veće je samostalno stručno savetodavno telo, za privredna i socijalna pitanja.

Troškovi za lične i materijalne izdatke Privrednog veća padaju na teret državnog budžeta.

§ 2

Privredno veće na zahtev Kraljevske vlade davaće stručna mišljenja o zakonskim projektima, kojima se uređuju privredni i socijalni odnosi, podrazumevajući i pitanja javnih finansija, javnih dažbina kao poreza, trošarine, carina i slično, pitanje saobraćaja itd.

Ministarski savet može na predlog nadležnog Ministra zaključiti da se daju na mišljenje Privrednom veću i projekti uređaba i pravilnika za primenu zakona pomenutih u stavu prvom.

Isto tako može Ministarski savet uputiti Privrednom veću na mišljenje konkretna pitanja opšte privredne i socijalne politike.

Narodna skupština ili Senat mogu zaključiti da se po njihovim inicijativnim predlozima, pre nego budu raspravljani u Narodnoj skupštini ili Senatu, zatraži stručno mišljenje Privrednog veća.

Privredno veće može pitanja pomenuta u stavu prvom i po vlastitoj inicijativi, a po pristanku Kraljevske vlade uzeti u pretres i Kraljevskoj vladi činiti shodne predloge.

§ 3

Privredno veće dužno je da da svoje stručno mišljenje u roku koji redovito ne može biti duži od mesec dana. Kraljevska vlada odnosno Narodna skupština ili Senat mogu na traženje Privrednog veća ovaj rok produžiti, mogu tražiti mišljenja u skraćenom roku. Skraćeni rok ne može biti manji od 14 dana.

U slučaju da je Kraljevska vlada zatražila mišljenje Privrednog veća o zakonskom projektu, ona mora dobiveno mišljenje dostaviti Narodnom predstavništvu zajedno sa tim zakonskim predlogom.

§ 4

Privredno veće može, preko nadležnog Ministra tražiti od državnih, banovinskih i samoupravnih nadle-

štava kao javnih ustanova i zavoda obaveštenja, koja su potrebna za donošenje njegovih mišljenja.

Članstvo u privrednom veću.

§ 5

Privredno veće sačinjavaju stručni predstavnici privrednih redova i stručnjaka u privrednim i socijalnim pitanjima, koji se postavljaju po odredbama ovog zakona na tri godine.

Za članove Privrednog veća mogu biti postavljena lica koja su državljani Kraljevine Jugoslavije i koja su dosadanjim svojim radom pružila dokaze, da su upućena u privredna i socijalna pitanja, a navršila su 30 godina života i uživaju časna prava. Svaki član imaće svog zamenika.

§ 6

Mandat prestaje:

smrću;

gubitkom državljanstva;

gubitkom časnih prava;

ostavkom;

razrešenjem zbog neurednog vršenja dužnosti.

Čim prestane mandat člana Privrednog veća, predstavništvo Privrednog veća na njegovo mesto pozvaće odmah zamenika. Kad se uprazni i mesto zamenika, mandat će se popuniti shodno propisima § 8. Mandat zamenika i novopostavljenog člana ističe kad i mandat onih, na čije su mesto došli.

§ 7

Članstvo u Privrednom veću je počasna dužnost. Članovi veća izvan Beograda imaju prava na stalnu besplatnu kartu na državnim železnicama odnosno brodovima od svoga kraja t. j. mesta stanovanja do Beograda. Za službena putovanja i za sednice veća oni primaju naročitu dnevnicu, koju bude odredio Ministarski savet. Narodni poslanici i senatori kao članovi Privrednog veća za vreme zasedanja Senata odnosno Narodne skupštine nemaju prava na naknade predviđene u ovom paragrafu.

Članovi Privrednog veća ne odgovaraju ni krivično ni disciplinski za svoj glas kod davanja mišljenja. Oni su dužni da čuvaju službenu tajnu u pogledu svih činjenica i obaveštenja poverljivog značaja koja oni u vršenju svoje dužnosti saznaju.

§ 8

Članove Privrednog veća postavlja Kralj na predlog Predsednika Ministarskog saveta, koji će prethodno saslušati Ministarski savet.

Privredno veće sastoji se od 60 članova i isto toliko zamenika i to: od 24 predstavnika poljoprivrede, zadrugarstva i šumarstva, od 16 predstavnika trgovine, industrije, zanatstva, saobraćaja: železničkog, pomorskog, rečnog i ostalog, — bankarstva i rudarstva, od 5 predstavnika radnika i privatnih nameštenika i od 15 predstavnika javnih radnika iz oblasti privredne i socijalne.

Predstavnici poljoprivrede, zadrugarstva, šumarstva, trgovine, industrije, zanatstva, saobraćaja: železničkog, pomorskog, rečnog i ostalog, bankarstva, rudarstva, javnih radnika i privatnih nameštenika postavljaju se iz redova njihovih stručnih i staleških organizacija u koliko ih ima.

§ 9

Pored redovnih članova može Privredno veće pozivati na saradnju pri izradi pojedinih mišljenja i specijalne stručnjake, kao eksperte. Ovi eksperti mogu učestvovati u raspravi Privrednog veća i davati usmene i pismene referate. U pogledu podvoza i dnevnica važe i za njih odredbe § 7/1.

Organi Privrednog veća.

§ 10

Organi Privrednog veća jesu:

Plenum,
Pretsedništvo,
Izvršni odbor,
Stručni odbor.

Pretsedništvo sastoji se iz Pretsednika, dva potpredsednika i dva tajnika.

Izvršni odbor sačinjavaju pored Pretsedništva još sedam članova izabranih od Plenuma Privrednog veća.

§ 11

Privredno veće sastaje se na redovno zasedanje 1 oktobra svake godine. Vanredne sednice održavaće Privredno veće na poziv Kraljevske vlade ili kad Izvršni odbor to zaključi, a Kraljevska vlada na ovaj zaključak pristane.

§ 12

U nadležnost plenarne sednice osim savetodavnog rada spada naročito još i izbor Pretsedništva i izbor izvršnog i ostalih odbora i određivanje poslovnog reda.

§ 13

Plenarnim sednicama Privrednog veća mogu prisustvovati s pravom punovažnog rešavanja samo članovi Privrednog veća.

Sednicama mogu prisustvovati s pravom govora i traženja odnosno davanje obaveštenja, ali bez prava glasa:

članovi Kraljevske vlade,
izaslanici pojedinih ministara,
eksperti pozvani od Privrednog veća.

Članovi Narodnog predstavništva mogu prisustvovati sednicama Privrednog veća bez prava govora.

§ 14

Plenarna sednica Privrednog veća može punovažno rešavati kad je prisutna najmanje jedna trećina članova.

Zaključci donose se apsolutnom većinom glasova prisutnih članova. Odvojena mišljenja prilažu se protokolu i izveštaju, pa se ona zajedno s odlukom većine sprovode resornim ministrima, odnosno Narodnom predstavništvu.

§ 15

Kad plenum Privrednog veća ne zasedava, njegove savetodavne funkcije prelaze na Izvršni odbor. Pretsednik Privrednog veća će predmete upućene Privrednom veću na mišljenje odmah dostaviti svima članovima veća i od njih u određenom roku zatražiti pismeno mišljenje. Izvršni odbor na osnovu tako dobivenih mišljenja izradiće stanovište Privrednog veća po dotičnom pitanju. U hitnim slučajevima može Izvršni odbor i sam da dade mišljenje.

Izvršni odbor saziva Pretsednik Privrednog veća po potrebi. Pretsednik je dužan sazvati sednicu kad

to zatraži ministar, koji je uputio kakav svoj predlog ili pitanje na mišljenje.

Za raspravu o pojedinim pitanjima može Privredno veće izabrati stručne odbore, koji imaju zadatak da pripremaju referate i materijal za rad u plenarnim sednicama ili u Izvršnom odboru.

§ 16

Izvršni odbor donosi punovažne odluke, kada sednici prisustvuje najmanje polovina članova.

Odluke i mišljenja donose se apsolutnom većinom glasova. Sva se odvojena mišljenja prilažu zapisniku i sa njima se postupa u smislu § 14 tačke 2.

§ 17

Administrativne poslove vodi Pretsedništvo pomoću sekretarijata. Sekretare i činovništvo sekretarijata postavlja Pretsednik Ministarskog saveta po predlogu Izvršnog odbora.

§ 18

Bliže odredbe o radu i nadležnosti pojedinih organa Privrednog veća propisaoće Pretsednik Ministarskog saveta naročitim poslovnikom. Odredbe poslovnika može da Privredno veće izmeni po pristanku Pretsednika Ministarskog saveta.

Prelazne i završne odredbe.

§ 19

Najdalje za tri meseca od stupanja na snagu ovoga zakona, Pretsednik Ministarskog saveta sazvaće članove Privrednog veća na prvo zasedanje. Zasedanje će otvoriti Pretsednik Ministarskog saveta ili od njega delegirani ministar, pod čijim rukovodstvom će se izvršiti konstituisanje Privrednog veća.

§ 20

Ovaj zakon stupa na snagu na dan obnarodovanja u „Službenim Novinama“. Stupanjem ovog zakona na snagu prestaju važiti svi propisi koji su ovom zakonu protivni.

12 februara 1932 godine
Beograd

Pretsednik
Narodne Skupštine,
Dr. K. Kumanudi s. r.

Sekretar,

Dr. Drag. S. Jevremović, s. r.

Potpredsednik **Dr. Fran Novak**: Gospodo, pošto moramo, po Poslovniku, uzeti i mi u pretres ovaj zakonski predlog koji je primila Narodna Skupština, držim da bi pravilan postupak bio sledeći: najpre treba da se izabere jedan odbor, kome ćemo da uputimo na proučavanje ovaj zakonski predlog, koji nam je upućen od Narodne skupštine. U tu svrhu predlažem da dnevni red naredne sednice bude: izbor odbora za proučavanje zakonskog predloga o Privrednom veću. Prima li Senat ovakav dnevni red naredne sednice? (Prima). Pošto Senat prima ovakav dnevni red za narednu sednicu, sada molim da utvrdimo dan i čas naredne sednice (Jedan glas: Sutra u 10). Pristajete li da naredna sednica bude sutra, u 10 sati pre podne? (Odziv: Pristajemo!). Onda, gospodo, ovu sednicu zaključujem, a narednu zakazujem za sutra u 10 časova pre podne, sa dnevni redom: izbor odbora za proučavanje zakonskog predloga o Privrednom veću.

— Sednica je zaključena u 19 i 20 čas. —